

Statsforvaltaren i Rogaland
Postboks 59 Sentrum
4001 Stavanger

Fiskeridirektoratets uttalelse til høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel for Strand kommune 2024-2036 - Innsigelse

Vi viser til deres brev datert 08.07.2024. Fiskeridirektoratet har fra Strand kommune fått innvilget utsatt uttalelsesfrist til 22.09.2024.

Fiskeridirektoratet fremmer innsigelse til:

Strand kommunes foreslåtte plankart mangler bestemmelser for fiskeområder hvor viktige områder må sikres mot ekskluderende tiltak. Trålfelt og områder der det benyttes snurrevad må avsettes til enbruk fiske.

Det må gjøres nødvendige avklaringer som sikrer fiskefeltene hvor de aktive redskapene trål og snurrevad benyttes mot ekskluderende fortøyninger fra nærliggende akvakulturområder. De foreslåtte akvakulturlokalitetene som kommer i konflikt med registrerte aktive fiskefelt må ikke gås videre med uten tilpasninger.

Fiskeridirektoratet vurderer at planforslaget som er på høring kommer i konflikt med fiskeriinteresser som er av vesentlig regional betydning, jamfør plan- og bygningsloven § 5-4 og rundskriv H-2/14.

Oppsummering av ytterligere merknader

- Det frarådes å tillate akvakultur i flerbruksområder i sjø hvor det fiskes med aktive redskaper.
- For å unngå dobbel saksbehandling fraråder vi kommunen reguleringsplan for nye akvakulturlokaliteter.
- Teknologikrav til akvakulturlokaliteter mangler hjemmelsgrunnlag.

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og

bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og havbruksnæringens interesser i planarbeid.

Fiskeridirektoratet uttalte seg til varsel om oppstart av planarbeidet og høring av planprogram i brev datert 30.03.2021.

Vurdering av planforslaget

Fiskeridirektoratet ser positivt på at kommunen i sitt fremtidsscenario ser for seg vekst og nye arbeidsplasser innen marine næringer og retter fokus mot dette i også kommuneplanens arealdel.

I sjøarealene er de største forskjellene mellom planforslaget og gjeldende planer knyttet til omfang av arealer med formålet akvakultur. Der antallet avsatte områder til akvakultur er økt. En økning er det også i plankartet visning av naturinteresser som hensynssoner. Plankartet gir i sum god balanse mellom bruk og vern i sjøområdene. Viktige fiskeområder som det er viktig å sikre mot ekskluderende tiltak er i stor grad avsatt til enbruk fiske. Rekestråfelt og låssettingsplasser er typiske eksempler på slike områder. Felt der det benyttes snurrevad er også sårbare for installasjoner på bunn og i vannmassen som er til hinder for gjennomføring av fiskeoperasjonen.

Det er lagt inn nye områder til akvakultur og kommunen anser det som svakt positivt for akvakulturnæringen da dette i større grad tilrettelegger fordi de nye lokalitetene er bedre egnet, men svakt negativ for andre sektorinteresser i sjø da områder til akvakultur legger bånd på mer sjøareal. For å redusere konfliktpotensialet oppfordrer Fiskeridirektoratet kommunen til å spesifisere at det ikke skal være tillatt med akvakultur i flerbruksområder i sjø.

Utredningsnotat for Naturmangfold – Strand kommune 2023 viser til sammenfattat kunnskap om naturmangfoldet i Strand. Hovedformålet med utredningsnotatet er å fylle kunnskapsbehovet om fokustema naturmangfold og grønnstruktur fra planprogrammet for kommuneplanens arealdel 2023-2035.

På oppdrag fra Rogaland Fylkeskommune har konsultentselskapet SALT samlet og analysert kunnskap om sjøarealer i Rogaland. Gjennom å samle og analysere kunnskap om sjøarealene, arealbruk og behov for fiskeri og havbruksnæringen, kan prosjektet bidra til en helhetlig regional arealplanlegging av sjøarealer i Rogaland.

. Basert på kunnskapsprosjektet er følgende områder foreslått lagt inn i plankartet:

- Fiskeområde med line etter hvitfisk i ytre del av Lysefjorden
- Fiskeområde med not etter pelagisk fisk mellom Barka, Idsal og Botnefjorden
- Gyteområde for sild i Høgsfjorden
- Garnfiske etter hvitfisk mellom Kvednaneset og Marshove
- Fiskeområde med not etter makrell, hestemakrell, norsk vårgytende(NGV) sild fra Fiskå til Døvik.

Tråloområdet for reker sør for Sør-Hidle, registrert i kunnskapsprosjektet, er ikke tatt inn i plankartet da det er flere kryssende arealbruksinteresser i dette området.

Kommunen anser det som nødvendig å revidere dagens bestemmelser knyttet til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Fiskeridirektoratet støtter Kommunedirektørens syn på at en bærekraftig strandsoneforvaltning best ivaretas gjennom helhetlig planlegging. Når det gjelder bestemmelsen med større begrensinger på moloer/brygger i naustområdene anbefaler vi at det ikke bare skal tas høyde for nødvendig areal i sjø og på sjøbunnen, men at det også skal tas høyde for om det er marine

ressursområder/naturtyper der molo/brygge ønskes etablert slik at disse sikres ytterligere mot inngrep i sjø.

Fiskeri- og akvakulturinteresser

Fiskeridirektoratet har vurdert planforslaget som foreligger. Generelt er akvakulturinteressene godt ivaretatt gjennom planforslaget og Fiskeridirektoratet har inntrykk av at utredningsnotatet sammen med SALT sin prosjektrapport danner et godt kunnskapsgrunnlag for Strand kommunes marine naturtyper og ressursområder samt for utviklingen av fiskeri- og havbruksnæringen.

Det er presentert flere nye områder for akvakultur foreslått av ulike forslagsstillere. Vi betviler ikke intensjonen om å ivareta fiskeriinteressene i kommunen, men særlig fiskeplassene for aktive redskap og låssetting, som er sårbare for andre tiltak, bør tas ekstra hensyn til. Dersom fortøyninger, ledninger eller andre tiltak legges til slike områder vil disse fiskeriene kunne fortrenkes fra området.

Det er et mål å ha en forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen, i tillegg til en lønnsom utvikling av oppdrettsnæringen. Framtidig vekst i Rogaland vil være viktig for å nå de nasjonale målsettingene. Samtidig er det ikke uttrykt at veksten skal gå på bekostning av andre interesser. Til sammenligning er det lignende målsettinger for fiskerinæringen som nevnt ovenfor.

I rundskriv H-6/18 «Lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnytting i kystnære sjøområder» står det (side 8):

«For nye områder for akvakultur vil det vanligvis ikke være nødvendig med reguleringsplan fordi kommuneplanen og påfølgende behandlingen etter akvakulturloven gir de nødvendige avklaringer.»

I veilederen «Planlegging i sjøområdene» (KMD 2020) er det utdypet (side 92):

«Kommunene kan stille krav om reguleringsplan i områder med særlig komplekse interesseforhold eller som et alternativ til dispensasjonssøknad for lokaliteter som ikke er i tråd med kommuneplanens arealdel.»

Strand kommune oppfordres sterkt til å unngå å sette krav som griper inn i sektorlovverk. I de tilfellene der det i kommuneplanens arealdel blir satt krav om reguleringsplan for akvakulturanlegg i sjø, forutsetter Fiskeridirektoratet at det er begrunnet hvorfor et plankrav er nødvendig i det konkrete tilfellet. Vi viser i denne sammenheng til plan- og bygningsloven § 3-1 tredje ledd, der det framgår at planleggingen ikke skal være mer omfattende enn nødvendig.

Det er behov for å samordne utarbeidelse av eventuell reguleringsplan for akvakulturanlegg med behandling av søknad om akvakulturtilatelse etter akvakulturloven. I motsatt fall, er det risiko for at det kan oppstå en situasjon der en vedtatt reguleringsplan viser seg å ikke være gjennomførbar, på grunn av at nødvendige tillatelser etter annet lovverk ikke kan gis.

Der kommunen skriver at det tas utgangspunkt i at en lokalitet skal etableres for lukket oppdrett eller at partikulært avfall skal samles opp kan vi ikke se hvordan kommunen hjemler ønskede krav om teknologi i områdene. Etter vår mening ivaretas dette punktet via sektorregelverk i påfølgende prosesser. Dersom Strand kommunene ikke kan begrunne kravene i relevant lovverk ber vi om at de må legges inn, og vurderes, som et vanlig AK-område, uten særskilte bestemmelser ut over det som defineres av sektorregelverk på

tiltaksnivå. Uten at det vises til en eller flere hjemler kan Fiskeridirektoratet ikke ta stilling til disse lokalitetene i plansammenheng og vi forsetter at kommunen tar ut dette kravet.

Fiskeridirektoratet retter **innsigelse** mot manglende bestemmelse for fiskeområder i retningslinjene. Vi anbefaler følgende ordlyd for X.X Fiske: «I fiskeområder har fiske prioritet. I områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, under dette kabler, rør, flytebrygger, plassering av anlegg, fortøyingsinnretninger og dumping. (pbl § 11-11 nr. 3)»

Fiskeridirektoratet retter **innsigelse** til flere av de foreslåtte akvakulturlokalitene da de overlapper med felt for fiske med trål. Nevnt redskap krever tilgang til areal i vannoverflata, rom i vannsøyla, og tilgang til areal på sjøbunnen. Sameksistens mellom akvakultur og fiske med trål er derfor svært vanskelig å få til i praksis.

På kommuneplannivå må det utredes hvilke konsekvenser åpning for akvakultur – i vannoverflata, i vannsøyla og på havbunnen - vil kunne få for bruken de berørte aktive fiskeplassene. Dersom akvakulturinteressene og fiskeriinteressene ikke kan sameksistere i et konkret område, må det gjøres avveininger mellom de to interessene. Dette er et overordnet arealspørsmål som må avklares på kommuneplannivå. Areal til fortøyninger bør synliggjøres i plankartet.

Innsigelsen gjelder lokalitetene *Solbakk, Kalhag, Torgergrunnen* og *Horge*.

Fiskeridirektoratet retter **innsigelse** mot lokalitet Solbakk (kveite) på grunn av overlapp med registrert rekefelt. Området må justeres slik at det ikke overlapper eller tas ut dersom innsigelsen skal frafalles. Området benyttes også av yrkesfiskere fra andre kommuner.

Fiskeridirektoratet retter **innsigelse** mot lokalitet Kalhag (laks) på grunn av overlapp med registrert rekefelt. Området må justeres slik at det ikke overlapper eller tas ut dersom innsigelsen skal frafalles. Vi sier oss enige med kommunedirektørens tilrådning når det gjelder tilpasning av plassering av anlegget og ankring.

Fiskeridirektoratet retter **innsigelse** mot lokalitet Torgergrunnen (laks) på grunn av overlapp med registrert rekefelt. Området må justeres slik at det ikke overlapper eller tas ut dersom innsigelsen skal frafalles. Området benyttes også av yrkesfiskere fra andre kommuner.

Fiskeridirektoratet retter **innsigelse** mot lokalitet Horge (laks) på grunn av overlapp med registrert rekefelt. Området må justeres slik at det ikke overlapper eller tas ut dersom innsigelsen skal frafalles. Området benyttes også av yrkesfiskere fra andre kommuner.

Fiskeridirektoratet **faglig fraråder** kommunen å gå videre med utvidelse av lokalitet Sør-Hidle og Harholmen pga avstand til nasjonalt viktig tareskog. Begge lokaliteter kan aksepteres dersom det åpnes for justering slik at det ikke vil bli skyggelegging over tareskogene og for å unngå at fortøyninger blir liggende i tareskogforekomstene slik at forekomstene holdes intakt.

Fiskeridirektoratet **faglig fraråder** kommunen å gå videre med lokalitet Bruraviga (laks) slik den er presentert nå. Aktuelt område ligger innenfor buffersone til registrert låssettingsplass Bergsvika. Buffersonen er 1,5km og må unngås. Bruraviga kan aksepteres dersom det, slik det er foreslått i KU, åpnes for flytting/justering slik at arealbrukskonflikter unngås helt.

Til lokalitet Botnefjorden er det foreslått bestemmelse om krav om lukket oppdrettsteknologi og for Kalhag påpekes det at det ved en konsesjonsbehandling bør vurderes å benytte teknologi som samler opp partikulære avfallsstoffer i omsøkt område. **Fiskeridirektoratet kan ikke se at det er hjemmel i plan- og bygningsloven til å sette slike teknologikrav. Vi anbefaler at bestemmelsen blir tatt ut av planen.**

Fiskeridirektoratet støtter forslaget om at lokalitetene vest og nordvest for Torgergrunnen i gjeldene kommuneplan tas ut dersom Heng øst tas inn. Torgergrunnen anbefaler vi som nevnt over at ikke tas inn i plankartet.

Dersom Strand kommune velger å ta med lokaliteten Hidlekjerringa som grenser inntil trålfelt, anbefaler vi kommunen å legge en flerbruksone rundt lokalitetene for å minimere sannsynligheten for konflikt.

Om videre planprosess

I samsvar med samordningen av statlige innsigelser, sender Fiskeridirektoratet dette brevet til Statsforvalteren i Rogaland, med kopi til Strand kommune.

For at innsigelsen skal kunne frafalles, må planforslaget rettes opp i tråd med hovedtrekkene i innsigelsen. Fiskeridirektoratet imøteser videre dialog med Statsforvalteren og kommunen om de delene av planen som vi har fremmet innsigelse til.

Vi oppfordrer også kommunen til å ta hensyn til våre innspill og merknader til de andre delene av planforslaget.

Ved videre kontakt i saken, vær vennlig å vise til vårt saksnr. 21/2488 og benytte e-post-adressen postmottak@fiskeridir.no.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Karen-Christine Oehninger Aasheim
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Statsforvalteren i Rogaland

Postboks 59 Sentrum 4001 Stavanger

Kopi til:

Kystverket
Rogaland Fylkeskommune

Postboks 1502 6025 Ålesund
Postboks 130 4001 Stavanger
Sentrum

Strand Kommune
Sør-Norges Fiskarlag

Postboks 115 4126 JØRPELAND
Postboks 936 6001 Ålesund

KOP!

